РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

11 септември 2008 година *

По съединени дела от C-428/06 до C-434/06

с предмет преюдициални запитвания, отправени на основание член 234 ЕО от Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco (Испания) с актове от 20 септември 2006 г. (C-428/06, C-429/06 и C-431/06—C-434/06) и 29 септември 2006 г. (C-430/06), постъпили в Съда на 18 октомври 2006 г., в рамките на производства по дела

Unión General de Trabajadores de La Rioja (UGT- Rioja) (C-428/06),

Comunidad Autónoma de La Rioja (C-429/06),

срещу

Juntas Generales del Territorio Histórico de Vizcaya,

Diputación Foral de Vizcaya,

* Език на производството: испански.

Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao,

Confederación Empresarial Vasca (Confebask),

и

Comunidad Autónoma de La Rioja (C-430/06),

Comunidad Autónoma de Castilla y León (C-433/06),

срещу

Diputación Foral de Álava,

Juntas Generales de Álava,

Confederación Empresarial Vasca (Confebask),

и

Comunidad Autónoma de La Rioja (C-431/06),

Comunidad Autónoma de Castilla y León (C-432/06),

срещу

Diputación Foral de Guipúzcoa,

Juntas Generales de Guipúzcoa,

Confederación Empresarial Vasca (Confebask),

и

Comunidad Autónoma de Castilla y León (C-434/06)

срещу

Diputación Foral de Vizcaya,

Juntas Generales del Territorio Histórico de Vizcaya,

Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao,

Confederación Empresarial Vasca (Confebask),

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н A. Rosas (докладчик), председател на състав, г-н J. N. Cunha Rodrigues, г-н J. Klučka, г-н A. Ó Caoimh и г-н Ал. Арабаджиев, съдии,

генерален адвокат: г-жа J. Kokott,
секретар: г-жа M. Ferreira, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 28 февруари 2008 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Unión General de Trabajadores de La Rioja (UGT-Rioja), от адв. V. Suberviola González, abogado, г-н C. Cabezón Llach и г-н J. Granda Loza, secretarios generales,

— за Comunidad Autónoma de La Rioja, от адв. J. Criado Gámez и адв. I. Serrano Blanco, abogados,

— за Comunidad Autónoma de Castilla y León, от адв. S. Perandones Peidró и адв. M. E. Martínez Álvarez, abogadas,

— за Juntas Generales del Territorio Histórico de Vizcaya, Diputación Foral de Álava, Diputación Foral de Vizcaya и Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao, от адв. I. Sáenz-Cortabarría Fernández и адв. M. Morales Isasi, abogados,

— за Diputación Foral de Guipúzcoa, от адв. A. Ibarguchi Otermin, адв. I. Sáenz-Cortabarría Fernández и адв. M. Morales Isasi, abogados,

— за Confederación Empresarial Vasca (Confebask), от адв. M. Araujo Boyd и адв. D. Armesto Macías, abogados,

— за испанското правителство, от г-жа N. Díaz Abad, в качеството на представител,

— за италианското правителство, от г-н I. M. Braguglia, в качеството на представител, подпомаган от г-н D. Del Gaizo, avvocato dello Stato,

— за правителството на Обединеното кралство, от г-жа E. O'Neill и г-жа I. Rao, в качеството на представители, подпомагани от г-н D. Anderson, QC,

— за Комисията на Европейските общности, от г-н F. Castillo de la Torre и г-н C. Urraca Caviedes, в качеството на представители,

след като изслуша заключението на генералния адвокат, представено в съдебното заседание от 8 май 2008 г.,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалните запитвания се отнасят до тълкуването на член 87, параграф 1 ЕО.

2 Запитванията са отправени в рамките на спорове между Union General de Trabajadores de La Rioja (наричан по-нататък „UGT-Rioja“ (C-428/06), Comunidad Autónoma de La Rioja (C-429/06—C-431/06) и Comunidad Autónoma de Castilla y León (C-432/06—C-434/06), от една страна, и Juntas Generales del Territorio Histórico de Vizcaya, Diputaciones Forales de Álava, de Vizcaya и de Guipúzcoa, които са компетентните органи на Territorios Históricos на Vizcaya, Álava и Guipúzcoa (наричани по-нататък „регионалните органи“), както и Cámara de Comercio, Industria y Navegación de Bilbao и Confederación Empresarial Vasca (наричана по-нататък „Confebask“), от друга страна, относно приетите от посочените органи данъчни норми.

Национално право

Испанската Конституция от 1978 г.

3 Член 2, член 31, параграф 1, членове 137—139 и член 143, параграф 1 от испанската Конституция от 1978 г. (наричана по-нататък „Конституцията“) имат следното съдържание:

„*Член 2*

Конституцията се основава на неразривното единство на испанската нация, общо и неделимо отечество на всички испанци. Тя признава и гарантира правото на автономия на националностите и районите, които обхваща, и солидарността между тях.

[…]

Член 31

1. Всяко лице поема дял от публичните разходи, в зависимост от икономическите си възможности, посредством справедлива данъчна система, основана на принципите на равенство и прогресивно облагане, която при никакви обстоятелства не проявява характеристики на конфискация.

[…]

Дял VIII — За териториалната организация на държавата

Глава първа — Общи принципи

Член 137

В организационно отношение територията на държавата се състои от общини, провинции и автономните области, които ще бъдат създадени. Всички тези образувания се ползват от автономия по отношение на управлението на съответните си интереси.

Член 138

1. Държавата гарантира ефективното прилагане на принципа на солидарност, прогласен в член 2 от Конституцията, като следи за установяването на подходящо и справедливо икономическо равновесие между различните части на испанската територия, и по-конкретно предвид обстоятелствата, характерни за островните райони.

2. Различията в статута на отделните автономни области в никакъв случай не могат да водят до икономически или социални привилегии.

Член 139

1. Всички испанци имат едни и същи права и задължения във всяка една част от държавната територия.

2. Никой орган не може да приема мерки, които пряко или косвено ограничават свободата на движение и на установяване на лицата или свободното движение на стоки на цялата испанска територия.

[…]

Глава III — За автономните области

Член 143

1. Съгласно признатото в член 2 от Конституцията право на автономия пограничните провинции, притежаващи общи исторически, културни и икономически характеристики, островните територии и провинциите, съставляващи историческо регионално образувание, могат сами да се управляват и да се учредят като автономни области в съответствие с разпоредбите [на дял VIII] и на съответните устави.“

4 Член 148 от Конституцията, който посочва областите на компетентност, в които автономните области могат да упражняват правомощия, има следното съдържание:

„1. Автономните области могат да осъществяват правомощия в следните области на компетентност:

[…]

3 устройството на територията, градоустройството и жилищното настаняване;

4. общественото строителство от интерес за автономната област на нейната собствена територия;

5. железопътните линии и шосетата, чието трасе се намира изцяло на територията на автономната област и, при същите условия, транспорта, осигуряван чрез тези средства или чрез кабел;

6. аварийните пристанища, яхтените пристанища, спортните летища и общо тези, които не са свързани с упражняване на търговска дейност;

7. земеделието и животновъдството, в съответствие с общата правна уредба на икономиката;

8. горите и дърводобива;

9. управлението в областта на опазването на околната среда;

10. проектите, изграждането и експлоатацията на хидравлични съоръжения, каналите и напоителните системи, представляващи интерес за автономната област, минералните и термалните води;

11. риболова във вътрешни води, събиране на морски дарове и аквакултурата, лова и речния риболов;

12. местните панаири;

13. развитието на икономическата дейност на автономната област в рамките на целите, определени от националната икономическа политика;

14. занаятите;

[…]“

5 Член 149, параграф 1 от Конституцията гласи:

„1. Държавата упражнява изключителни правомощия в следните области на компетентност:

1. правната уредба на основните условия, гарантиращи равенството на всички испанци при упражняване на правата им и при изпълнението на конституционните им задължения;

[…]

6. търговското, наказателното и наказателно-изпълнителното законодателство; процесуалното законодателство, без да се засягат необходимите особености в тази област, които произтичат от специфичните характеристики на материалното право на автономните области;

7. трудовото законодателство, без да се засяга прилагането му от органите на автономните области;

[…]

11. паричната система: валути, обмен и конвертируемост; основите на организацията на кредитното, банковото и застрахователното дело;

[…]

13. основите и координирането на общото планиране на икономическата дейност;

14. общите финанси и държавния дълг;

[…]

17. основното законодателство и икономическата схема за социално осигуряване, без да се засяга осъществяването на тези услуги от автономните области;

[…]

24. обществено строителство от общ интерес или чието осъществяване засяга повече от една автономни области;

[…]“

6 Членове 156—158 от Конституцията имат следното съдържание:

„*Член 156*

1. Автономните области се ползват от финансова автономия, за да развиват и упражняват правомощията си в съответствие с принципите на координиране с държавните финанси и на солидарност между всички испанци.

2. Автономните области могат да действат като представители или сътрудници на държавата при събирането, управлението и осребряването на данъчните си ресурси в съответствие със законите и уставите.

Член 157

1. Ресурсите на автономните области се състоят от:

a) данъците, отстъпени изцяло или частично от държавата, допълнителните данъци, постъпващи в държавния бюджет и други приходи към същия;

b) собствените им данъци, такси и специални налози;

c) трансфери от междуобластен компенсационен фонд и други средства за сметка на общите държавни бюджети;

d) доходите от имуществото им и приходите от частноправен характер;

e) приходите от кредитни операции.

2. Автономните области не могат в никакъв случай да предприемат данъчни мерки по отношение на намиращото се извън тяхната територия имущество, или мерки, които могат да препятстват свободното движение на стоки или услуги.

3. С устройствен закон може да бъде регламентирано упражняването на финансовите правомощия, изброени в параграф 1, правните норми за уреждане на конфликтите, които могат да възникнат, и възможностите за финансово сътрудничество между автономните области и държавата.

Член 158

1. В общите държавни бюджети може да се предвидят средства за автономните области в зависимост от обхвата на услугите и държавните дейности, извършвани от тях, и от обезпечаването на минимално ниво на извършване на основните обществени услуги на цялата испанска територия.

2. За да се коригира икономическото неравновесие между областите и да се приложи принципът на солидарност, се учредява компенсационен фонд, предназначен за извършването на инвестиционни разходи, чиито средства се разпределят от Cortes Generales [Камара на депутатите] между автономните области и евентуално провинциите."

Статутът за автономията

7 Съгласно член 2, глава III от дял VIII (членове 143—158), както и първата допълнителна разпоредба и втората преходна разпоредба на Конституцията, Страната на баските [País Vasco] представлява автономна област в Кралство Испания. Правната уредба на Баската автономна област се съдържа в Статута за автономията на Страната на баските („Estatuto de Autonomía del País Vasco"), одобрен с Устройствен закон на Cortes Generales 3/1979 от 18 декември 1979 г. (BOE № 306, 22 декември 1979 г., наричан по-нататък „статута за автономията").

8 Баската автономна област се състои от три Territorios Históricos (административно-териториални образувания), съставени от своя страна от Municipios (кметства). Политическата и институционална структура на тази автономна област обхваща две различни равнища, а именно равнището на институциите, които са общи за цялата Страна на баските (автономно правителство и парламент) и това на регионалните институции или органи, на които са предоставени ограничени правомощия в рамките на Territorios Históricos.

9 Член 37 от Статута за автономията има следното съдържание:

„1. Уредбата на регионалните органи на Territorios Históricos се съдържа в правния режим на всяка от тях.

2. Съдържащите се в настоящия статут разпоредби не изменят естеството на специалния териториален правен режим или на правомощията, предвидени от правния режим на всяка от Territorios Históricos.

3. Във всички случаи последните запазват изключителни правомощия в рамките на съответната си територия в следните области:

a) организацията, режима и функционирането на техните собствени институции;

b) изготвянето и одобряването на техните бюджети;

c) определянето на териториалните граници отвъд кметствата, които не преминават границите на провинцията;

d) вещноправния режим на принадлежащото на провинциите или на кметствата имущество, независимо дали е в публичния сектор или има наследствен характер или е собствено и общинско имущество;

e) общинския избирателен режим;

f) всички останали правомощия, които са посочени в настоящия статут или са им прехвърлени.

4. Те получават нормотворчески и изпълнителни правомощия на своята територия и в областите на компетентност, определени от баския парламент."

10 Член 40 от статута за автономията предвижда, че за подходящото упражняване и за финансовото осигуряване на правомощията си Страната на баските „разполага със свои собствени автономни финансови средства".

11 Член 41 от посочения статут има следното съдържание:

„1. Данъчните отношения между държавата и Страната на баските се уреждат от традиционната регионална система на икономическото споразумение („Concierto Económico") или на спогодбите („Convenios").

2. Съдържанието на режима на споразумяване спазва и се съобразява със следните принципи и основни положения:

a) Компетентните институции на Territorios Históricos могат да поддържат, учредяват и уреждат данъчния режим на своята територия, като вземат предвид общата структура на данъчното облагане в държавата, нормите, предвидени от режима на икономическо съгласуване с оглед на координирането, данъчното хармонизиране и сътрудничеството с държавата, както и нормите, които приема баският парламент за същите цели в автономната област. Споразумението се одобрява със закон.

b) Удържането, управлението, осребряването, събирането или контрола на данъците като цяло, с изключение на облагането с мита и на вземанията, събирани чрез фискален монопол, се осигурява във всяка Territorio Histórico от съответните Diputaciones Forales, без да се засяга сътрудничеството с държавата и контрола от страна на последната.

c) Компетентните институции на Territorios Históricos приемат необходимите решения за прилагането в рамките на съответната им територия на данъчните норми с изключителен и конюнктурен характер, които държавата реши да прилага в рамките на общата територия. Срокът им на действие е същият като предвидения за последните.

d) Участието на Страната на баските в бюджета на държавата се изразява в обща квота, съставена от квотите на всяка от нейните Territorios Históricos,

като участие във всички държавни разходи, които автономната област не поема.

е) За определянето на квотите, припадащи се на всяка Territorio Histórico, които са част от посочената по-горе обща квота, се създава смесена комисия, съставена, от една страна, от по един представител на всяка Diputación Foral и от същия брой представители на баското правителство, и от друга страна, от равен брой представители на държавната администрация. Така определената квота се одобрява със закон периодично, според установеното от режима за съгласуване, без да се засяга годишното ѝ актуализиране съгласно процедурата, предвидена също така от режима за съгласуване.

f) Режимът на споразумяване се прилага в съответствие с принципа на солидарност, към който препращат членове 138 и 156 от Конституцията".

Икономическото споразумение

12 Икономическото споразумение между Баската автономна област и Кралство Испания е одобрено със Закон 12/2002 (Ley 12/2002 por la que se aprueba el Concierto Económico con la Comunidad Autónoma del País Vasco) от 23 май 2002 г. (BOE № 124 от 24 май 2002 г., наричано по-нататък „икономическото споразумение").

13 Членове 2—4 от икономическото споразумение имат следното съдържание:

„*Член 2 Общи принципи*

Първо — Данъчният режим, който установяват Territorios Históricos, трябва да се съобразява със следните принципи:

1. зачитане на солидарността в смисъла, предвиден в Конституцията и Статута за автономията;

2. съобразяване с общата структура на данъчно облагане в държавата;

3. координиране, данъчно хармонизиране и сътрудничество с държавата в съответствие с разпоредбите на настоящото икономическо споразумение;

4. координиране, данъчно хармонизиране и взаимно сътрудничество между институциите на Territorios Históricos в съответствие с разпоредбите, предвидени за тази цел от баския парламент;

5. спазване на международните договори и конвенции, подписани и ратифицирани от испанската държава или към които тя се присъединява.

Той трябва да се съобразява по-конкретно с разпоредбите на международните конвенции, подписани от Кралство Испания с оглед на избягването на двойното данъчно облагане, както и нормите за данъчно хармонизиране в Европейския съюз, и отговаря за възстановяванията, които трябва да се направят в резултат на прилагането на тези конвенции и норми.

Второ — Правилата на това споразумение се тълкуват в съответствие с разпоредбите на общия данъчен закон относно тълкуването на данъчните норми.

Член 3 Данъчно хармонизиране

При изработването на данъчноправната уредба Territorios Históricos:

a) се съобразяват с общия данъчен закон, що се отнася до терминологията и понятията, без да се засягат особените положения, предвидени в настоящото икономическо споразумение;

b) прилагат общо ефективно данъчно облагане, съответстващо на това, което съществува в останалата част от държавата;

c) зачитат и гарантират свободата на движение и установяване на лицата, както и свободното движение на стоки, капитали и услуги на цялата испанска територия, без да се допуска дискриминационен ефект, нарушаване на правилата на конкуренцията между предприятията или несъразмерно предоставяне на средства;

d) използват същата класификация за производствените, минните и търговските дейности, дейностите по предоставяне на услуги, професионалните, земеделските и артистичните дейности и дейностите по риболов и животновъдство като класификацията, използвана за общата територия, без да се засяга евентуалното изработване на по-подробна класификация на посочените дейности.

Член 4 Принцип на сътрудничество

Първо — Компетентните институции на Territorios Históricos съобщават на държавната администрация проектите за подзаконови разпоредби в данъчната област преди влизането им в сила.

Същото прави и данъчната администрация по отношение на посочените институции.

Второ — Държавата прилага механизми, даващи възможност за участие на баските институции в международните споразумения, които оказват влияние върху прилагането на настоящото икономическо споразумение.

Трето — При упражняване на съответните си правомощия в областта на управлението, контрола и събирането на данъците си държавата и Territorios Históricos обменят в определеното време и форма всички данни и сведения, които считат за необходими за подобряване на събираемостта на данъците.

По-конкретно двете администрации:

a) Обменят чрез центровете си за обработка на данни всички сведения, от които считат, че се нуждаят. За тази цел се въвеждат необходимите технически средства за взаимна комуникация. Всяка година се изготвя общ и съгласуван план на данъчната информационна система.

b) Контролните служби подготвят планове за общи проверки относно съгласуваните цели, отрасли и процедури за подбор, като и по отношение на данъкоплатците, които са променили местожителството си, дружествата при режим на данъчна прозрачност и дружествата, подлежащи на облагане с данък пропорционално на обема на осъществените операции в рамките на корпоративния данък.“

14 Членове 48—60 от икономическото споразумение уреждат финансовите отношения между държавата и Страната на баските. Членове 48—50 от споразумението имат следното съдържание:

„*Член 48 Общи принципи*

Финансовите отношения между държавата и Страната на баските се ръководят от следните принципи:

Първо — данъчна и финансова автономия на баските институции за развиване и упражняване на правомощията им,

Второ — зачитане на солидарността в смисъла, предвиден в Конституцията и Статута за автономията,

Трето — Координиране и сътрудничество с държавата в областта на бюджетната стабилност,

Четвърто — участие на Страната на баските в държавните разходи, които не се поемат от автономната област, в съответствие с определената с настоящото икономическо споразумение форма,

Пето — функциите по финансов надзор, упражнявани по всяко време от държавата на местно равнище, се поемат от институциите на Страната на баските, без това да предполага по-ниска степен на автономия на местните административни единици на Страната на баските в сравнение с административно-териториалните единици, спадащи към общия режим.

Член 49 Понятие за квота

Участието на Страната на баските в бюджета на държавата се изразява в обща квота, съставена от дяловете на всяка от нейните Territorios Históricos, като участие във всички държавни разходи, които не се поемат от Баската автономна област.

Член 50 Периодичност и актуализиране на квотата

Първо — Със закон, приет от Cortes Generales, след предварителното съгласие на смесената комисия по икономическото споразумение на всеки пет години се определя методологията за изчисляване на квотата, която е в сила за следващите пет години, в съответствие с общите принципи, съдържащи се в настоящото икономическо споразумение, както и се одобрява квотата за първата година от този петгодишен период.

Второ — През всяка година след първата смесената комисия по икономическото споразумение извършва актуализация на квотата, като прилага методологията, одобрена със закона, към който препраща предходната алинея.

Трето — Принципите, въз основа на които се формира методологията за определяне на предвидената в настоящото споразумение квота, могат да бъдат променени в рамките на закона относно квотата, когато това е препоръчително с оглед на обстоятелствата и на опита по прилагането ѝ.“

15 Икономическото споразумение предвижда участието на две комисии, съставени на паритетен принцип. Според член 61, първа алинея от него смесената комисия е съставена, от една страна, от по един представител на правителството на всяка Territorio Historicó и от същия брой представители на баското правителство, и от друга страна, от равен брой представители на държавната администрация.

16 Член 62 от икономическото споразумение предвижда, че посочената смесена комисия има за цел по-конкретно да постигне съгласие по измененията в това споразумение, по задълженията за сътрудничество и координиране в областта на бюджетната стабилност, както и по методологията за изчисляване на квотата за всеки петгодишен период, и да сключи споразуменията, от които във всеки момент би могло да възникне необходимост в данъчната и финансовата област за правилното прилагане и действие на предвиденото в посоченото споразумение.

17 Член 63 от икономическото споразумение предвижда създаването на комисия за координиране и нормативна оценка (Comisión de Coordinación y Evaluación Normativa), съставена от четирима представители на държавната администрация и четирима представители на Баската автономна област. Последните се избират от баското правителство, като трима от тях — по предложение на всяка от Diputaciones Forales.

18 Сред правомощията, предоставени на комисията за координиране и нормативна оценка с член 64 от икономическото споразумение, фигурира на първо място правомощието за оценка на съответствието на данъчноправната уредба с посоченото споразумение, която се прави преди публикуването на последната. Член 64, буква а) от същото споразумение предвижда изрично, че за тази цел, „когато по повод на взаимното съобщаване на проекти за подзаконови разпоредби, предвидено в член 4, параграф 1 от настоящото икономическо споразумение, бъдат изразени становища относно съдържащите се в тях предложения, всяка от представените институции или администрации може да направи мотивирано писмено искане за свикване на тази комисия. Последната се събира в срок не по-късно от петнадесет дни, считано от искането за свикване, анализира съответствието на предлаганата уредба с икономическото споразумение и преди публикуването на съответните разпоредби прави необходимото за постигане на съгласие между институциите и администрациите по възможните спорове относно съдържанието на данъчноправната уредба.“

Законът от 2002 г. относно квотата за 2002—2006 г.

19 Със Закон 12/2002 от 23 май 2002 г. е одобрена методологията за определянето на квотата на Страната на баските за 2002—2006 г. (BOE № 124, стр. 18636, наричан по-нататък „Закон от 2002 г. относно квотата“). Членове 3—7 от този закон предвиждат:

„Член 3 Определяне на дела за базовата година

Нетната квота за базовата година от петгодишния период 2002—2006 г. се определя чрез прилагането на коефициент на приспадане от общия размер на разходите, които не се поемат от автономната област, и с извършването на съответните корекции и прихващания, както е предвидено в следващите членове.

Член 4 Държавни разходи, които не се поемат от автономната област

Първо — За държавни разходи, които не се поемат от автономната област, се считат тези, които съответстват на правомощията, чието упражняване все още не е ефективно поето от последната.

Второ — За да се определи общият размер на тези разходи, от общите разходи в държавния бюджет се изваждат всички отпуснати бюджетни средства, които на държавно равнище съответстват на поетите от автономната област правомощия, считано от датата на действителния трансфер, определена в съответните кралски укази.

[…]

Член 5 Корекции

Първо — Без да се засягат разпоредбите на членове 14 и 15 по-долу, стойността, получена при приспадането, на което се позовава четвърта алинея от предходния член, подлежи на корекция за усъвършенстване на оценката на приходите от преки данъци, относими към Страната на баските и към останалата част от държавата съгласно член 55 от икономическото споразумение.

[…]

Член 6 Компенсаторни суми

Първо — От квотата, съответстваща на всяка Territorio Histórico, се изваждат чрез прихващане следните позиции:

a) подлежащата на приспадане част от данъците, които не са съгласувани;

b) подлежащата на приспадане част от бюджетните приходи, които нямат фискален характер;

c) подлежащата на приспадане част от дефицита, който възниква в общия държавен бюджет.

[…]

Член 7 Коефициент на приспадане

Коефициентът на приспадане, на който се позовават предходните членове 4 и 6, определен основно според дохода на Territorios Históricos спрямо този на държавата, е в размер на 6,24 % за текущия петгодишен период.“

20 Според приложение I към Закона от 2002 г. относно квотата, с което се установява временна квота на Баската автономна област за 2002 г., сумата, която трябва да внесат Territorios Históricos, е в размер на 1 034 626 080 EUR.

Разглежданата в главното производство данъчноправна уредба

21 По дела C-428/06, C-429/06 и C-434/06 подадената в главното производство жалба за отмяна се отнася до Регионален закон [„Norma Foral“] 7/2005 от 23 юни 2005 г. на Juntas Generales de Vizcaya, член 2 от който изменя Регионален закон [„Norma Foral“] 3/1996 от 26 юни 1996 г. относно корпоративния данък. С първите две жалби се иска отмяната на параграфи 4, 6 и 7 от посочения член 2, а с третата жалба се иска само отмяната на параграфи 4 и 6 от същия член.

22 Член 2, параграф 4 от Регионален закон 7/2005 изменя член 29 от Регионален закон 3/1996 и определя ставка на корпоративния данък „общо в размер на 32,5%“. Препращащата юрисдикция посочва, че според общото законодателство в държавата, а именно член 28, параграф 1 от консолидирания текст на Закона за корпоративния данък, одобрен с Кралски указ 4/2004 от 5 март 2004 г., основната ставка на корпоративния данък е в размер на 35 %.

23 Член 2, параграф 6 от Регионален закон 7/2005 изменя член 37 от Регионален закон 3/1996 и предвижда приспадане от 10 % от размера на инвестициите, които са направени в нови недвижими имоти и са предназначени за развитие на икономическата дейност на дружество. Параграф 7 от същия член 2 изменя член 39 от Регионален закон 3/1996 и предвижда приспадане от 10 % от сумите, произтичащи от счетоводния резултат от финансовата година, които могат да служат като „резерв за инвестиции в производството и/или дейности по опазване и подобряване на околната среда или енергийния сектор“. Препращащата юрисдикция уточнява, че подобни възможности за приспадане не съществуват в общия испански закон за корпоративния данък.

24 По дела C-430/06 и C-433/06 жалбите за отмяна, продадени в главното производство, се отнасят до Decreto Foral Normativo de Urgencia Fiscal 2/2005 del Consejo de Diputados de Álava от 24 май 2005 г., одобрен с Решение на Juntas Generales de Álava от 13 юни 2005 г., параграфи 4 и 5 от единствения член на което изменят членове 29 и 37 от Регионален закон [„Norma Foral“] 24/1996 от 5 юли 1996 г. относно корпоративния данък. Съдържанието на оспорваната в посочените жалби правна норма е същото като това на нормата, разглеждана в главното производство, довело до отправянето на преюдициалното запитване по дело C-434/06.

25 По дела C-431/06 и C-432/06 подадените в главното производство жалби за отмяна се отнасят до Decreto Foral 32/2005 de la Diputación foral de Guipúzcoa от 24 май 2005 г., параграфи 3 и 4 от чийто единствен член изменят членове 29 и 37 от Регионален закон 7/1996 от 4 юли 1996 г. относно корпоративния данък. Съдържанието на атакуваната с посочените жалби правна норма е същото като това на нормата, разглеждана в главното производство, довело до отправянето на преюдициалното запитване по дело C-434/06.

Споровете по главното производство и преюдициалните въпроси

26 Видно е, че разпоредбите, обжалвани в делата по главното производство, са приети от регионалните органи след като с решение, постановено на 9 декември 2004 г. в касационно производство № 7893/1999, Tribunal Supremo е обявил за недействителни по право няколко подобни разпоредби, приети от същите органи, с мотива че тъй като тези мерки могат да представляват държавни помощи, Комисията на Европейските общности трябва да бъде уведомена за тях съгласно член 88, параграф 3 ЕО. Ответниците в главното производство обаче посочват в писмените си становища, представени пред Съда, че поради обстоятелството, че Tribunal Supremo се е произнесъл, без да постави преюдициален въпрос на Съда, както и поради други причини, срещу това решение е подаден „recurso de amparo" пред Tribunal Constitucional.

27 В рамките на жалбата за отмяна в главното производство препращащата юрисдикция иска да се установи дали данъчните мерки с общо действие, които не са свързани с предоставяне на предимство на някои предприятия или за някои производства, трябва да се считат за „селективни" и по отношение на тях да се прилага посочената в членове 87 ЕО и 88 ЕО правна уредба само по съображението че се отнасят изключително до територия, попадаща в обхвата на компетентност на субдържавна административна единица, която е автономна в данъчната област.

28 В това отношение юрисдикцията посочва Решение на Съда от 6 септември 2006 г. по дело Португалия/Комисия (C-88/03, Recueil, стр. I-7115) относно приетите от Автономната област Азорски острови данъчни мерки и се позовава на трите условия за институционална, процесуална и икономическа автономия, уточнени от Съда в точка 67 от посоченото решение.

29 В рамките на разглеждането дали Страната на баските и нейните Territorios Históricos отговарят на тези три условия препращащата юрисдикция посочва, че няма съмнение относно наличието на институционална автономия.

30 Същевременно тя си задава въпроса дали формалната процедура по изработване на данъчноправната уредба на Страната на баските отговаря на критерия за процесуална автономия. Несъмнено централното правителство не взема участие в тази процедура, но същото разполага с механизми за помирение, които нямат принудителен характер, а са реципрочни и паритетни, предназначени да осигурят сред оповестяване на проектите проверка на съвместимостта им с икономическото споразумение, прието от страните, с оглед на гарантирането на съответствието на одобрената от последните правна уредба с нормите, които са уговорени между централната и местната администрация и са издигнати в ранг на закон. Освен това от гледна точка на целите, преследвани от автономната данъчноправна уредба, и на задължението на баската администрация при необходимост „да отчита националния интерес при определянето на данъчната ставка“ икономическото споразумение предвижда в член 3 някои ограничения във връзка с цялостното ефективно данъчно облагане, със свободата на движение и установяване, както и с липсата на дискриминационни последици. Тези ограничения могат да доведат до правораздавателен контрол a posteriori на приведените в действие данъчни разпоредби, предназначен да провери съответствието им с горепосочените норми или насоки.

31 Относно критерия за икономическа автономия препращащата юрисдикция си задава въпроса дали независимо че представлява данъчноотговорно образувание, Страната на баските разполага все пак с достатъчно правомощия, за да отговаря на посочения критерий. Тази юрисдикция посочва в това отношение, че степента на компетентност на Страната на баските, макар и много висока в сравнение с другите форми на регионална автономия на европейско равнище, е все пак ограничена от наличието на изключителни правомощия на държавата в области, оказващи икономическо влияние върху Страната на баските, като паричната система, основите и координирането на общото планиране на икономическата дейност, икономическата схема за социално осигуряване, общественото строителство от общ интерес, наред с други области на компетентност, посочени в член 149 от Конституцията. По тази причина наличието на отделна икономическа рамка вътре в Страната на баските трябвало да бъде отнесено и разбирано в зависимост от някои основни изисквания за единство на пазара или единство на икономическия ред, които представлявали вътрешноприсъщите граници на системата на испанските автономни области според практиката на Tribunal Constitucional (вж. по-конкретно Решение № 96/1984 от 19 октомври 1984 г. и Решение № 96/2002 от 25 април 2002 г.).

32 Предвид тези обстоятелства Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос, формулиран идентично по дела C-428/06, C-429/06 и C-434/06:

„Трябва ли член 87, параграф 1 ЕО да бъде тълкуван в смисъл, че приетите от Juntas Generales del Territorio Histórico de Vizcaya данъчни мерки, изменящи член 29, параграф 1, буква а) и членове 37 и 39 от правната уредба на корпоративния данък, следва да бъдат считат за селективни и следователно за съставляващи държавни помощи по смисъла на посочената по-горе разпоредба, за които по силата на член 88, параграф 3 ЕО трябва да бъде уведомена Комисията, по съображението че тези мерки определят данъчна ставка, по-ниска от общата данъчна ставка, определена от законодателството на испанската държава, и въвеждат данъчно приспадане, което не съществува в данъчноправния ред на държавата и което се прилага на територията на тази автономна субдържавна административна единица?“

33 По дела C-430/06—C-433/06 преюдициалният въпрос е същият като посочения в предходната точка, но се отнася до законите с териториален обхват, приложими за Álava и Guipúzcoa.

34 За целите на устната и писмената фаза на производството, както и на решението, дела C-428/06—C-434/06 са съединени с определение на председателя на Съда от 30 ноември 2006 г.

По допустимостта на преюдициалните запитвания

Становища, представени на Съда

35 Comunidad Autónoma de La Rioja поддържа, че преюдициалните запитвания не са допустими, тъй като отговорът на поставения въпрос не е необходим на препращащата юрисдикция, за да постанови своите решения. Всъщност с определение от 14 ноември 2005 г., потвърдено с последващо определение от 17 март 2006 г., и двете приети в рамките на инцидентното производство по изпълнение на постановеното от Tribunal Supremo решение от 9 декември 2004 г. (изпълнително дело № 3753/96-1), Tribunal Superior de Justicia de la Comunidad Autónoma del País Vasco вече е отменил някои от разпоредбите, обжалвани в главното производство, а именно член 29 от различните закони с териториален обхват относно корпоративния данък, с измененията в тях, и изменения член 39 от Регионален закон 3/1996, като е счел, че те противоречат на посоченото решение и че са приети с цел да се избегне изпълнението му. Що се отнася до посочените по-горе две определения, същите били понастоящем предмет на касационно обжалване.

36 С писмо от 23 януари 2008 г. Comunidad Autónoma de La Rioja обаче заявява пред Съда, че оттегля искането си за обявяване на преюдициалните запитвания за недопустими.

37 UGT-Rioja също поддържа, че посочените запитвания не са допустими, при положение че не съществувало ни най-малко съмнение относно обстоятелството, че разглежданите в главното производство данъчни мерки представляват държавни помощи. В това отношение той се позовава на решението на Tribunal Supremo и на някои решения на Комисията относно данъчните разпоредби, които са приети от Territorios Históricos и са аналогични на посочените мерки.

38 Confebask също твърди, че преюдициалните запитвания не са необходими, при положение че посоченото по-горе Решение по дело Португалия/Комисия е напълно ясно и че няма съмнение, че разглежданите в главното производство данъчни мерки не представляват държавни помощи.

Съображения на Съда

39 Видно е, както от съдържанието, така и от структурата на член 234 ЕО, че преюдициалното производство предполага действително наличие на висящ пред националните юрисдикции спор, в рамките на който те да са призовани да постановят решение, в което постановеното по преюдициално запитване решение на Съда да може да се вземе предвид (вж. в този смисъл Решение от 15 юни 1995 г. по дело Zabala Erasun и др., C-422/93—C-424/93, Recueil, стр. I-1567, точка 28, Решение от 12 март 1998 г. по дело Djabali, C-314/96, Recueil, стр. I-1149, точка 18 и Решение от 20 януари 2005 г. по дело García Blanco, C-225/02, Recueil, стр. I-523, точка 27).

40 Тъй като компетентността на Съда зависи от наличието на спор в главното производство, последният може да го провери служебно. Следователно направеното от Comunidad Autónoma de La Rioja оттегляне на искането за недопустимост на преюдициалния въпрос не оказва влияние върху тази проверка.

41 В конкретния случай от нито един от представените пред Съда материали не е видно, че вследствие на отмяната на някои от обжалваните в главното производство разпоредби е отпаднал предметът на споровете в главното производство, нито че отговорът на преюдициалните запитвания вече не е необходим на препращащата юрисдикция, за да постанови решенията си по висящите пред нея дела.

42 Относно твърдението за яснотата на отговора на поставения въпрос следва да се напомни, че когато отговорът на преюдициален въпрос се налага

недвусмислено от съдебната практика или когато изобщо не оставя място за разумно съмнение, от една страна юрисдикцията, чиито решения не подлежат на съдебно обжалване, при определени условия не е длъжна да постави преюдициален въпрос (вж. в този смисъл Решение от 6 октомври 1982 г. по дело Cilfit и др., 283/81, Recueil, стр. 3415, точки 14 и 16—20), и от друга страна, Съдът може да се произнесе с мотивирано определение съгласно член 104, параграф 3 от своя процедурен правилник.

43 Тези обстоятелства обаче не препятстват по никакъв начин националната юрисдикция да постави на Съда преюдициален въпрос (вж. в този смисъл Решение по дело Cilfit и др., посочено по-горе, точка 15) и не водят до некомпетентност на Съда да се произнесе по такъв въпрос.

44 Във всеки случай следва да се посочи, че за UGT-Rioja няма съмнение, че разглежданите в главното производство данъчни мерки представляват държавни помощи, докато за Confebask е несъмнено, че тези мерки не представляват такива помощи. Тази противоречива оценка на посочените данъчни мерки по отношение на разпоредбите на Договора за ЕО е достатъчна, за да обоснове необходимостта от отговор на преюдициалните запитвания.

По преюдициалния въпрос

45 Със своя преюдициален въпрос препращащата юрисдикция иска по същество да установи дали член 87, параграф 1 ЕО трябва да бъде тълкуван в смисъл, че данъчни мерки като разглежданите в главното производство, които са приети от субдържавно образувание, трябва да бъдат считани за селективни и следователно за държавни помощи по смисъла на тази разпоредба само по съображението, че не се прилагат на цялата територия на съответната държава-членка.

46 Както е отбелязано от Съда в точка 56 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, за да се прецени селективният характер на определена мярка, следва да се разгледа въпросът дали в рамките на даден правен режим посочената мярка представлява предимство за някои предприятия в сравнение с други, които се намират в сходно фактическо и правно положение.

47 В това отношение отправната точка не трябва непременно да се определя в рамките на територията на съответната държава-членка, така че определена мярка, която предоставя предимство само на част от националната територия, не е селективна по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО само поради това обстоятелство (Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, точка 57).

48 Не може да се изключи възможността субдържавно образувание да притежава фактически и правен статут, предоставящ му достатъчна автономия по отношение на централното правителство на държава-членка, за да може — именно то, а не централното правителство — чрез мерките, които приема, да изпълнява основна роля при формирането на политическата и икономическа среда, в която предприятията осъществяват дейността си (Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, точка 58).

49 В точка 65 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, Съдът отбелязва случая, в който при упражняването на правомощия, които са достатъчно автономни по отношение на централната власт, регионален или местен орган приема данъчна ставка, която е по-ниска от ставката на национално равнище и която се прилага единствено спрямо предприятията, намиращи се на територията, която попада в обхвата на неговата компетентност.

50 В последния случай, за да се прецени селективният характер на данъчна мярка, релевантната правна уредба би могла да се ограничи до съответната географска зона, в случай че тъкмо поради своя статут и правомощия субдържавното образувание изпълнява основна роля при формирането на политическата и икономическа среда, в която упражняват дейността си предприятията, намиращи се на територията, която попада в обхвата на неговата компетентност (Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, точка 66).

51 За да може решение, взето от регионален или местен орган, да се счита за прието при упражняването на правомощия от този орган, които са достатъчно автономни, първо е необходимо на конституционно равнище на последния да е предоставен политически и административен статут, отделен от този на централното правителство. След това, решението трябва да е прието, без да е възможна пряка намеса на централното правителство върху съдържанието му. Накрая, финансовите последици от намаляване на данъчната ставка на национално равнище, приложима спрямо намиращите се в района предприятия, не трябва да се компенсират с помощи или субсидии, предоставяни от други райони или от централното правителство (Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, точка 67). Поначало се приема, че тези три условия са критериите за институционална, процесуална и финансово-икономическа автономия.

52 В точка 68 от Решение по дело Португалия/Комисия Съдът заключава, че наличието на политическа и данъчна автономия по отношение на централното правителство, която е достатъчна, що се отнася до прилагането на общностните норми за държавните помощи, предполага не само че субдържавното образувание разполага с правомощие да приема мерки за намаляване на данъчната ставка на територията, попадаща в обхвата на компетентността му, независимо от всякакви съображения, свързани с поведението на държавата като цяло, но и че поема и политическите и финансови последици от такава мярка.

По липсата на предварителното условие

53 Обратно на поддържаното от Комисията, точки 58 и 66 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, изобщо не въвеждат предварително условие за прилагането на трите критерия, уточнени в точка 67 от същото решение.

54 Самото съдържание на точка 58 от посоченото решение не оставя никакво съмнение в това отношение. Действително в нея Съдът посочва, че не е изключено субдържавно образувание да бъде достатъчно автономно по отношение на централното правителство, за да изпълнява основна роля при формирането

на политическата и икономическа среда, в която предприятията осъществяват дейността си.

55 С други думи, когато субдържавно образувание е достатъчно автономно, тоест когато разполага с автономия от институционална, процесуална и икономическа гледна точка, то изпълнява основна роля при формирането на политическата и икономическа среда, в която предприятията осъществяват дейността си. Тази основна роля е следствие от автономията, а не предварително условие за последната.

56 Точка 66 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, също изразява идеята за следствие, тъй като там Съдът отбелязва случая, в който „по-конкретно поради своя статут и правомощия“субдържавно образувание изпълнява основна роля при формирането на политическата и икономическа среда, в която на територията, която попада в обхвата на неговата компетентност, предприятията осъществяват дейността си.

57 Същата точка 66 пояснява в достатъчна степен точка 67 от същото решение, която описва критериите, на които трябва да отговаря определено решение, за да се счита за прието при упражняване на достатъчно автономни правомощия, тоест при обстоятелства като посочените в точка 66.

58 Това тълкуване на принципа, въведен от Съда в точки 54—68 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, се потвърждава от анализа на контрола, упражнен от Съда в решението. В това отношение следва да се отбележи, че в точка 70 от същото решение последният разглежда критериите за институционална автономия и за процесуална автономия, а в точки 71—76 от него — критерия за икономическа автономия.

59 Както посочва генералният адвокат в точка 70 от своето заключение, от контрола, упражнен от Съда, обаче изобщо не е видно дали последният е проверил изпълнено ли е предварителното условие, на чието съществуване се позовава Комисията.

60 От това следва, че условията за институционална автономия, за процесуална автономия и за икономическа автономия, както са уточнени в точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, са единствените условия, които трябва да бъдат изпълнени, за да се приеме, че територията, попадаща в обхвата на компетентност на субдържавно образувание, е релевантната рамка за преценката дали приетото от това образувание решение има селективен характер.

Относно субдържавното образувание, което трябва да се вземе предвид

Становища, представени на Съда

61 За да се провери дали мерките, разглеждани в делата по главното производство, са приети от субдържавно образувание, което е „достатъчно автономно“, следва предварително да се определи образуването, което трябва да се вземе предвид.

62 Всъщност макар и преюдициалният въпрос, поставен по всяко от делата C-428/06—C-434/06, да се отнася до данъчните мерки, приети от отделна Territorio Histórico, е важно да се отбележи, че в съображенията си, с които обяснява причината, поради която е необходим отговорът на този въпрос, препращащата юрисдикция посочва както Баската автономна област, така и Territorios Históricos.

63 Пред Съда Comunidad Autónoma de La Rioja, Comunidad Autónoma de Castilla y León и Комисията заявяват, че трябва да се вземат предвид единствено Territorios Históricos, тъй като тези образувания са приели разглежданите в главното производство мерки. В това отношение те подчертават ограничената

компетентност на тези образувания, липсата на автономност при тях и оттам селективния характер на оспорените норми с териториален обхват.

64 Освен това, за да означат едно и също субдържавно образувание, препращащата юрисдикция, регионалните органи и испанското правителство се позовават ту на Territorios Históricos, ту на Баската автономна област, според това дали органът, който имат предвид, е компетентен в данъчната или в други области.

Отговор на Съда

65 Както следва от направеното в настоящото решение изложение на националната правна уредба, институционалната система на Кралство Испания е особено сложна. Освен това Съдът няма компетентност да тълкува националното право. Тълкуването на член 87, параграф 1 ЕО обаче налага да се определи субдържавното образувание, което трябва да се вземе предвид при преценката на селективния характер на данъчна мярка.

66 Баската автономна област е съставена от трите провинции Álava, Vizcaya и Guipúzcoa. Границите на тези провинции съвпадат с Territorios Históricos — образувания, които имат права с древен произход, наречени „fueros“, даващи им възможност да изискват и да събират данък. За разлика от това автономната област упражнява редица други правомощия, по-конкретно в икономическата област.

67 Изглежда не остава съмнение, че разглеждани в това им качество Territorios Históricos не разполагат с достатъчна автономия по смисъла на критериите, изложени в точки 67 и 68 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено

по-горе. Всъщност наличието на политическа и данъчна автономия изисква субдържавното образувание да поема политическите и финансови последици от дадена мярка за намаляване на данъка. Случаят не би бил такъв, когато субдържавното образувание не осъществява управлението на бюджета, тоест не разполага с контрол както по отношение на приходите, така и на разходите. Изглежда, че Territorios Históricos се намират в това положение, тъй като имат компетентност само в данъчната област, а Баската автономна област упражнява останалите правомощия.

68 За анализа на критериите за автономия на субдържавното образувание обаче не изглежда наложително да се вземат предвид само Territorios Históricos, или обратно, само Баската автономна област.

69 Всъщност от представените пред Съда разяснения е видно, че поради исторически причини правомощията, които са упражнявани в рамките на географската територия, съответстваща едновременно на Territorios Históricos и на Баската автономна област, са организирани така, че да се разграничава предоставената на Territorios Históricos компетентност в данъчната област от правомощията в икономическата област, предоставени на автономната област.

70 Това разпределение налага тясно сътрудничество между различните образувания, за да се избегнат възможните случаи на несъгласуваност.

71 Така статутът за автономията урежда правомощията на Баската автономна област, но същевременно уточнява в член 41, параграф 2 и основните принципи, които трябва да спазват регионалните органи и които са разгледани по-подробно в икономическото споразумение.

72 Това икономическо споразумение, одобрено със закон, е сключено между Баската автономна област и испанската държава. То обаче не урежда само

правомощията на автономната област, а съдържа и редица разпоредби относно Territorios Históricos, които имат компетентност в редица данъчни области.

73 Надлежното изпълнение на икономическото споразумение е контролирано от смесена комисия. Според член 61, първа алинея от споразумението смесената комисия е съставена, от една страна, от по един представител на всяко териториално правителството и от същия брой представители на баското правителството, и от друга страна, от равен брой представители на държавната администрация.

74 Съставът на комисията за координиране и нормативна оценка също свидетелства за тясното сътрудничество между Territorios Históricos и Баската автономна област. Всъщност според член 63 от икономическото споразумение тази комисия е съставена от четирима представители на държавната администрация и четирима представители на автономната област, избрани от баското правителство, трима от които по предложение на всяка от Diputaciones Forales.

75 Следователно и Territorios Históricos и Баската автономна област трябва да се вземат предвид, за да се определи дали субдържавното образувание, състоящо се едновременно от тези Territorios Históricos и от посочената автономна област, разполага с достатъчна автономия, за да бъде отправна точка, с оглед на която следва да се преценява селективният характер на мярка, приета от една от тези Territorios Históricos.

Относно релевантността на правораздавателния контрол

76 Преди да се провери дали в делата по главното производство са изпълнени трите критерия за автономия, представени в точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, е необходимо също да се уточни на какво основание следва да се вземе предвид упражняваният от националните юрисдикции контрол. Всъщност някои от представилите становища страни по главното производство твърдят, че нормите с териториален обхват имат правното положение на административни разпоредби и подлежат на контрол за законосъобразност от страна на административните юрисдикции, което оказвало влияние върху процесуалната автономия на Territorios Históricos. Обратно, други страни считат, че този контрол не е релевантен при преценката на критериите за автономия.

77 В това отношение е необходимо да се напомни, че в рамките на член 234 ЕО Съдът не е компетентен да прилага общностното право, а само да тълкува или да преценява действителността на последното.

78 Ето защо не следва да се поставя въпросът дали разглежданите в главното производство норми с териториален обхват представляват държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, а трябва да се тълкува тази разпоредба, за да се провери дали правна уредба като нормите с териториален обхват, приети от Territorios Históricos в рамките на правомощията им, могат да се квалифицират като правила с общо приложение по смисъла на понятието за държавна помощ, както се извежда от тази разпоредба, или тези норми имат селективен характер.

79 Изглежда, че границите на правомощията на Territorios Históricos са установени в Конституцията и в други разпоредби като статута за автономията и икономическото споразумение. В това отношение следва да се вземат предвид тези разпоредби по начина, по който са тълкувани от националните юрисдикции и по който последните изискват тяхното спазване. Всъщност за проверката дали е налице автономия е релевантен не съдебният контрол, а критерият, който прилага съдът при упражняването на контрол.

80 Контролът за законосъобразност има за цел да подтикне към зачитане на предварително определените граници на правомощията на различните власти, органи или образувания в държавата, а не да определи тези граници. Както твърди испанското правителство в съдебното заседание, наличието на правораздавателен контрол е неделимо свързано със съществуването на правовата държава.

81 Ако практиката на юрисдикциите на държавите-членки е от значение при определянето на границите на правомощията на субдържавно образувание, това е така, доколкото възприетото в съдебната практика тълкуване е съставна част на нормите, уреждащи тези правомощия. Правораздавателният акт обаче се ограничава до тълкуването на нормата, установяваща границите на правомощията на подобно образувание, без да засяга по принцип упражняването на тези правомощия в рамката, очертана от тези граници.

82 От това следва, че приложимите норми, както са тълкувани от националните юрисдикции, определят границите на правомощията на субдържавно образувание и че тези норми трябва да бъдат взети предвид, за да се провери дали последното разполага с достатъчна автономия.

83 Следователно не може да се направи надлежен извод за липсата автономия на субдържавно образувание само по съображението, че приеманите от него актове подлежат на правораздавателен контрол.

Относно трите критерия за автономия

Относно критерия за институционална автономия

— Становища, представени на Съда

84 Регионалните органи, Confebask и правителството на Обединеното кралство заявяват, че споделят анализа на препращащата юрисдикция, що се отнася до институционалната автономия. Испанското правителство също счита, че първото условие е изпълнено.

85 Comunidad Autónoma de Castilla y León поддържа, че Territorios Históricos не разполагат с пълна институционална автономия, след като участват в разходите на испанската държава. Comunidad Autónoma de La Rioja напомня, че следва да се разграничат регионалните органи, които са приели данъчните мерки, разглеждани в главното производство, и Баската автономна област. Подобно на другите автономни области, последната трябвало да упражнява правомощията, които са ѝ предоставени от държавата в рамките на определените от нея цели на националната икономическа политика или на общата организация на икономиката, докато регионалните органи не разполагат с правомощия в икономическата област. В това отношение, без да оспорва наличието на институционална автономия, Комисията също отбелязва ограничените правомощия, с които разполагат регионалните органи, действащи основно като такива, които събират данъци за други органи.

— Отговор на Съда

86 Представените различни становища бяха напомнени доколкото е необходимо. Както бе посочено в точка 75 от настоящото решение, следва обаче да се вземе предвид субдържавното образувание, състоящо се едновременно от Territorios Históricos и от Баската автономна област.

87 В това отношение от разглеждането на Конституцията, статута за автономията и икономическото споразумение е видно, че след като им е предоставен политически и административен статут, отделен от този на централното правителство, субдържавните образувания като Territorios Históricos и Баската автономна област отговарят на критерия за институционална автономия.

Относно критерия за процесуална автономия

— Становища, представени на Съда

88 Comunidad Autónoma de La Rioja и Comunidad Autónoma de Castilla y León подчертават, че регионалните органи са ограничени при упражняването на правомощията си както по отношение на централната държава, така и спрямо Баската автономна област и между тях самите. В съответствие с принципа на сътрудничество с държавата съществувал предварителен контрол в това отношение. Comunidad Autónoma de Castilla y León подчертава ролята на комисията за координиране и нормативна оценка, за която става въпрос в членове 63 и 64 от икономическото споразумение.

89 Тези страни в главното производство твърдят също, че регионалните органи трябва да спазват под контрола на административните юрисдикции редица конституционни или други принципи. Тези принципи представлявали важни материални ограничения на правомощията на тези органи. Такива били принципът на солидарност, прогласен в член 138 от Конституцията, принципът на данъчно хармонизиране, чиито изисквания са посочени в член 3 от икономическото споразумение, както и принципът на равенство, съдържащ се по-конкретно в член 31 от Конституцията и принципът на единство на пазара.

90 Регионалните органи и Confebask отбелязват, че държавата не се намесва при приемането на норми с териториален обхват. Съществувал механизъм за взаимно уведомяване, но той имал само информативен характер. Дори комисията за координиране и нормативна оценка да се произнесе с решение в отрицателен смисъл, това не било пречка пред влизането в сила на приетите норми с териториален обхват, които подлежали на оспорване само пред националните юрисдикции.

91 Както италианското правителство, и правителството на Обединеното кралство счита, че мерките за съгласуване не са несъвместими с признаването на процесуална автономия. Според него е релевантно обстоятелството, че за приемането на регионална данъчна мярка не се изисква съгласие от страна на държавата и че последната не разполага с правомощие да противопостави вето срещу тази мярка или да отмени решението на регионалните органи.

92 Confebask извежда довод от разликата във формулировката между заключението на генерален адвокат Geelhoed по делото, по което е постановено Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, и текста на това решение, като поддържа, че при проверката на критерия за процесуална автономия не е от особено значение обстоятелството, че местният орган е длъжен да вземе предвид националните интереси. Всъщност в точка 54 от това заключение е посочено, че „[…] решението трябва да бъде взето от местния орган в съответствие с процедура, в която централното правителство няма право да се намесва пряко при определянето на данъчната ставка и местният орган в никакъв случай не е длъжен да определи данъчната ставка в зависимост от националните интереси.“ За разлика от това в точка 67 от решението Съдът не е възпроизвел последната част от посоченото по-горе изречение, тъй като се ограничава до това да посочи, че мярката трябва да бъде приета „без централното правителство да може да се намеси пряко по отношение на съдържанието [ѝ]“.

93 Обратно на Confebask, Комисията поддържа, че е важно да се държи сметка за държавните интереси. Според тази институция условието за процесуална автономия не е изпълнено, ако субдържавното образувание носи процедурното задължение да се допита до централното правителство и/или материалното задължение да вземе предвид влиянието на решенията си в рамките на цялата територия, например за да спази принципите на равенство, на солидарност или на равностойно данъчно облагане.

94 Комисията се опира на последното изречение от точка 68 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, според което субдържавното образувание следвало да разполага с данъчна компетентност „независимо от всякакви съображения, свързани с поведението на централната държава“ — уточнение, в светлината на което трябвало да се тълкува второто условие, посочено в точка 67 от същото решение, а именно това, че решението на субдържавния административен орган трябва да бъде прието „без централното правителство да може да се намеси пряко по отношение на съдържанието му“.

— Отговор на Съда

95 Както следва от точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, за да бъде прието при упражняване на достатъчно автономни правомощия, решението на субдържавния административен орган трябва да бъде взето, без централното правителство да може да се намесва пряко по отношение на съдържанието му.

96 Подобна процесуална автономия не изключва възможността за въвеждане на процедура за съгласуване, с цел предотвратяване на конфликти, доколкото окончателното решение, взето в резултат на тази процедура, се приема от субдържавното образувание, а не от централното правителство.

97 В това отношение от член 4, параграф 1 от икономическото споразумение следва, че регионалните органи съобщават на държавната администрация проектите за норми с териториален обхват в данъчната област и че същото прави данъчната администрация по отношение на посочените институции.

98 Съгласно член 64 от същото споразумение комисия за координиране и нормативна оценка, съставена наполовина от представители на държавната администрация и наполовина от представители на Баската автономна област, може да разглежда проектите за норми с териториален обхват и да се опита с преговори да отстрани евентуалните различия с данъчноправната уредба, приложима в останалата част от испанската територия.

99 Както правилно отбелязва генералният адвокат в точка 87 от своето заключение, от икономическото споразумение не следва, че при липса на съгласие в рамките на посочената комисия, централното правителство може да наложи приемането на норма с определено съдържание.

100 Освен това следва да се отбележи, че комисията за координиране и нормативна оценка може да разглежда не само проектите за норми с териториален обхват, но и проекти, изпратени от държавната администрация. Тази възможност е достатъчно потвърждение, че посочената комисия е единствено консултативен и помирителен орган, а не механизъм за налагане на собствено решение от страна на централното правителство, в случай че е налице конфликт между проект за норми с териториален обхват и данъчноправната уредба на испанската държава.

101 Що се отнася до различните принципи, на които се позовават Comunidad Autónoma de La Rioja, Comunidad Autónoma de Castilla y León и Комисията, не изглежда те да засягат автономията на Territorios Históricos при приемането на решения; те по-скоро определят границите на тази автономия.

102 Така принципът на солидарност, уреден в член 138 от Конституцията, според който „[д]ържавата гарантира ефективното прилагане на принципа на солидарност, прогласен в член 2 от Конституцията, като следи за установяването на подходящо и справедлива икономическо равновесие между различните части на испанската територия […]“, не изглежда да засяга процесуалната автономия на Territorios Históricos.

103 Всъщност възлагането в тежест на субдържавно образувание на задължение да вземе предвид икономическото равновесие на различните части на националната територия при приемане на данъчна норма определя границата на правомощията на това образувание дори когато понятията, използвани за определянето на тези граници, като понятието за икономическо равновесие, са развити евентуално в рамките на тълкуване, характерно за правораздавателния контрол.

104 Както обаче бе посочено в точка 81 от настоящото решение, обстоятелството, че предварително определените граници трябва да бъдат зачитани при вземането на решение, не означава по принцип, че се засяга автономията при приемане на решения на съответното образувание.

105 Що се отнася до принципа на данъчно хармонизиране, съдържащ се в член 3 от икономическото споразумение, той налага по-конкретно да се прилага „цялостно ефективно и равностойно данъчно облагане, съответстващо на това, което съществува в останалата част на държавата“ и да се зачита и гарантира „свободата на движение и установяване на лицата, както и свободното движение на стоки, капитали и услуги на цялата испанска територия, без да се допуска дискриминационен ефект, нарушаване на правилата на конкуренцията между предприятията или несъразмерно предоставяне на средства“.

106 Макар от този принцип да изглежда, че на Territorios Históricos не е предоставена широка компетентност по отношение на цялостното данъчно облагане, която да може да се въведе чрез закони с териториален обхват, тъй като последното трябва да бъде равностойно на съществуващото в останалата част на испанската държава, не се оспорва обаче, че цялостното данъчно облагане е само един от елементите, които следва да се вземат предвид при приемането на данъчна норма. Следователно доколкото спазват този принцип, Territorios

Históricos имат възможност да приемат данъчни разпоредби, които в много отношения са различни от разпоредбите, приложими в останалата част на посочената държава.

107 Както следва от точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, във всички случаи основният критерий, за да се прецени дали е налице процесуална автономия, не е широтата на компетентността, призната на субдържавното образувание, а възможността по силата на същата компетентност това образувание да приеме решение самостоятелно, тоест без централното правителство да може да се намеси пряко по отношение на съдържанието му.

108 От това следва, че задължението на субдържавно образувание да вземе предвид държавния интерес с оглед на зачитането на границите на предоставените на това образувание правомощия не представлява по принцип елемент, който засяга процесуалната му автономия, когато то приема решение в границите на правомощията си.

109 Следва да се посочи, както е видно от приложимите национални разпоредби, и по-конкретно от членове 63 и 64 от икономическото споразумение, че в делата по главното производство не изглежда централното правителство да може да се намесва пряко в процеса на приемане на норма с териториален обхват, за да изисква спазването на принципи като тези на солидарност, на данъчно хармонизиране или други принципи като посочените от жалбоподателите в главното производство.

110 При все това, макар Съдът да е компетентен да тълкува общностното право, националната юрисдикция обаче е компетентна да установи приложимото национално право и да го тълкува, както и да прилага общностното право по отношение на споровете, с които е сезирана. Следователно въз основа на разгледаните обстоятелства и на всички останали обстоятелства, които счете за релевантни, препращащата юрисдикция трябва да провери дали в делата по главното производство е изпълнен вторият критерий, посочен в точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, а именно критерият за процесуална автономия.

Относно критерия за икономическа и финансова автономия

— Становища, представени на Съда

111 По отношение на този критерий от представените пред Съда писмени становища е видно, че авторите им се позовават на точки 67 и 68 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе. В тях Съдът е приел, от една страна, че финансовите последици от намаляване на данъчната ставка на национално равнище, приложима спрямо намиращите се в района предприятия, не трябва да се компенсират с помощи или субсидии, предоставяни от други райони или от централното правителство, и от друга страна, че е налице икономическа автономия само когато субдържавното образувание поема политическите и финансови последици от мярка за намаляване на данъка. Много от представените пред Съда писмени становища разглеждат определянето на квотата и последиците, които следва да се извлекат от него, що се отнася до икономическата и финансова автономия на Баската автономна област и на Territorios Históricos.

112 Comunidad Autónoma de La Rioja и Comunidad Autónoma de Castilla y León твърдят, че Territorios Históricos не разполагат с икономическа автономия, по-конкретно поради различните принципи, предвидени в Конституцията и в икономическото споразумение.

113 За сметка на това регионалните органи твърдят, че данъчната система на Territorios Históricos се основава на двата стълба на данъчната автономия и отговорността и на принципа на едностранния риск.

114 Като разглежда мотивите на актовете за препращане, Confebask отбелязва, че според националната юрисдикция критерият за икономическата автономия

изисквал икономическо разграничаване в данъчната област между автономната територия и останалата част от испанската държава, така че евентуалният принцип на единство на пазара можел да постави под въпрос съществуването на действителна автономия. Confebask подчертава обаче, че Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, в никакъв случай не изисква наличието на обстоятелство като „отделна икономическа рамка“ — положение, което не съществува дори между държавите-членки и Европейската общност, представляваща широко интегрирана икономическа и социална единица. Единственото релевантно обстоятелство било това, че намалената данъчна тежест, прилагана в определен район, не трябва да бъде финансирана с трансфер от централното правителство, което предполага политическите и икономически рискове от решенията в данъчната област, приети от субдържавно образувание, да се поемат от последното, като в испанското право това изискване се наричало „принцип на данъчната отговорност“. Такъв бил случаят, що се отнася до Territorios Históricos, като данъчната отговорност била неделимо свързана с режима на икономическо съгласуване.

115 Испанското правителство разглежда системата на квотата и отбелязва, че независимо от наличието на различни финансови потоци между испанската държава и Баската автономна област съществува и нетно участие на последната в полза на испанското министерство на финансите, предназначено за финансирането на области, поети от държавата, а не от Страната на баските. То подчертава обстоятелството, че приетите от компетентните институции на Territorios Históricos данъчни изменения не променят финансовите потоци между държавата и Страната на баските, нито количественото изражение на предоставяните от държавата услуги. От това то заключава, че както от политическа, така и от икономическа гледна точка Territorios Históricos поемат последиците от решенията си в данъчната област.

116 Италианското правителство счита, че обстоятелството, че испанската държава има изключителна компетентност в отрасли като паричната система, основите и координирането на общото планиране на икономическата дейност, икономическата схема за социално осигуряване и общественото строителство от общ интерес, не поставя под съмнение наличието на достатъчна икономическа и финансова автономия.

117 Правителството на Обединеното кралство счита, че обстоятелството, че испанската държава запазва определен контрол върху общата икономическа рамка и наличието на квота, с която се участва в разходите, които се поемат от тази държава, не изглеждат несъвместими с критерия за икономическа и финансова

автономия, доколкото данъчната ставка не оказва влияние върху размера на тази квота.

118 Комисията твърди, първо, че що се отнася до разглеждането на въпроса дали данъчна мярка представлява държавна помощ, не следва да се държи сметка за притегателния фактор, а именно създаването на предприятия, и следователно увеличаването на данъчните приходи, до което може да доведе намаляването на данъците, тъй като подобен фактор не може да бъде определен a priori. Във всеки случай характерът на дадена мярка като държавна помощ трябва да бъде преценяван за всеки отделен случай на равнище предприятие — бенефициер към даден момент. Второ, тя отбелязва, че разглеждането на икономическата автономия на дадена територия предполага анализ на всички механизми на финансови трансфери и механизми на солидарност, дори да не се представят като такива (например механизмът на единната каса на социалното осигуряване, гарантирането от държавата на минимум обществени услуги и т.н.). Трето, Комисията подчертава, че за да се провери дали данъчна мярка съставлява държавна помощ, следва да бъдат взети предвид не целите на държавната намеса, а последиците от тази мярка. В този контекст тя напомня, че обстоятелството, че на определена територия са предоставени широки правомощия в данъчната област и че тази територия има контрол по отношение на приходите не предполага непременно, че тя изпълнява основна роля при формирането на икономическата среда.

119 В това отношение Комисията подчертава значението на конституционния принцип на солидарност, който представлява граница на финансовата автономия на Territorios Históricos и трябва да гарантира минимум равнище на услуги на цялата испанска територия.

120 Комисията разглежда по-конкретно предвидения в член 158, параграф 2 от Конституцията междуобластен компенсационен фонд. Според нея самото съществуване на този фонд е показателно за това, че Territorios Históricos не поемат финансовите последици от решение за намаляване на данъчната ставка или за увеличаване на разрешените данъчни приспадания. Относно квотата, от анализа на нейния механизъм тя заключава, че същата се изчислява в зависимост от относимия към Territorios Históricos доход в сравнение с този на държавата и поради това представлява механизъм за солидарност. Освен това съществували други финансови трансфери като корекциите и прихващанията в

качеството на преки и непреки данъци, които също представлявали механизми за солидарност, след като някои прихващания се изчислявали в зависимост от посочения относителен доход.

121 По отношение на социалното осигуряване Комисията се позовава на доклад на Министерството на заетостта и социалните въпроси за 1999—2005 г. В областта на пенсиите например през 2005 г. системата показала дефицит от 311 милиона евро в Баската автономна област. От това Комисията заключава, че предоставяните от социалното осигуряване услуги са финансирани от другите автономни общности. Тъй като финансирането на дефицитите спадало към правомощията, които не се поемат, Баската автономна област участвала в него чрез квотата. След като обаче последната се изчислявала според относителния доход на тази област, въведената система за покриване на дефицита на социалното осигуряване представлявала механизъм за солидарност.

122 Предвид изложените обстоятелства Комисията заключава, че Territorios Históricos не поемат всички финансови последици от мерките за намаляване на данъчната ставка или за увеличаване на разрешените приспадания. Следователно не било изпълнено третото условие, съдържащо се в точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе.

— Отговор на Съда

123 Както следва от точка 67 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, дадено субдържавно образувание се ползва от икономическа и финансова автономия, при условие че финансовите последици от намаляване на данъчната ставка, приложима спрямо намиращите се в района предприятия, не се компенсират с помощи или субсидии, предоставяни от други райони или от централното правителство.

124 Финансовите трансфери между испанската държава и Баската автономна област са уредени с икономическото споразумение и закона от 2002 г. относно квотата. При това положение следва на първо място да се разгледат тези разпоредби, за да се провери дали те могат да доведат до компенсиране от страна на испанската държава на финансовите последици от данъчна мярка, приета от регионалните органи.

125 Методът на изчисление на квотата е особено сложен. Първият етап на това изчисление се състои в оценяването на размера на разходите, които се поемат от държавата в цялото Кралство Испания, свързани с правомощията, които не се поемат от Баската автономна област. Към този размер се прилага коефициент на приспадане, който по принцип трябва да отразява относителната тежест на баската икономика в цялото Кралство Испания. Накрая се извършват различни корекции, целящи усъвършенстване на оценката на приходите, получени от различните образувания като данъци от различен вид.

126 От представените пред Съда писмени становища е видно, че размерът на данъчните приходи на Territorios Históricos не оказва влияние върху първия етап от изчислението, състоящ се изключително в оценка на различните разходи, които се поемат от испанската държава. По отношение на корекциите те биха могли да бъдат засегнати само косвено от регионална норма, въвеждаща по-благоприятно данъчно облагане на данъкоплатците, спрямо които се прилага тази норма.

127 Един от основните елементи на изчислението на квотата е коефициентът на приспадане, понастоящем определен на 6,24 %. В това отношение от обсъжданията пред Съда се установява, че макар този коефициент да се основава на икономически данни, той все пак се определя в резултат главно на политически преговори между испанската държава и Баската автономна област. Следователно дадено решение за намаляване на данъчната ставка не оказва непременно влияние върху размера на този коефициент.

128 В съдебното заседание Комисията оспорва сегашния коефициент на приспадане, като счита, че той е определен в по-нисък размер и че поради това Territorios Históricos участват в държавните разходи в по-малка степен в

сравнение с дължимото. Необходимо е обаче още веднъж да се напомни, че Съдът е компетентен само да тълкува член 87, параграф 1 ЕО, а не да се произнася в делата по главното производство по въпроса дали коефициентът на приспадане, изчислен съгласно закона от 2002 г. относно квотата, е определен правилно от икономическа гледна точка или е определен в по-нисък размер.

129 Следва обаче да се отбележи, че определянето на посочения коефициент в по-нисък размер може да представлява само показател за липсата на финансова автономия на Territorios Históricos. Впрочем трябва да съществува компенсиране, тоест причинно-следствена връзка между приета от регионалните органи данъчна мярка и сумите, които са в тежест на испанската държава.

130 Както бе изложено пред Съда, коефициентът на приспадане се определя въз основа на икономически данни в резултат на политически преговори, в които участва испанската държава и в рамките на които последната защитава националния интерес и интереса на другите райони на Кралство Испания. Препращащата юрисдикция следва да прецени дали подобен процес на определяне има за цел да даде възможност на централното правителство да компенсира стойността на дадена субсидия или на благоприятна за предприятията данъчна мярка, приета от Territorios Históricos.

131 Освен това тази юрисдикция следва да разгледа последиците от този процес и да провери дали в резултат на възприетата методология и на взетите предвид икономически данни определянето на коефициента на приспадане, и по-общо, изчисляването на квотата, може да доведе до компенсиране от страна на испанската държава на финансовите последици от данъчна мярка, приета от регионалните органи.

132 В писменото си становище Комисията посочва също, че съществуват много други финансови трансфери, компенсиращи данъчни мерки за намаляване на данъци като тези, които произтичат от наличието на единна каса на социалното осигуряване, на гарантиран от държавата минимум обществени услуги или на междуобластен компенсационен фонд. По-нататък в съдебното заседание бяха посочени трансфери и субсидии със значителен размер към публични органи на Баската автономна област, които не се вземали предвид при изчисляването на квотата.

133 В това отношение, въпреки че финансовата компенсация може да бъде заявена и индивидуализирана, тя също така би могла да бъде скрита и да бъде видна само при конкретното разглеждане на финансовите потоци между съответното субдържавно образувание, държавата-членка, към която принадлежи това образувание, и другите райони на същата държава.

134 Всъщност при това разглеждане може да се установи, че дадено решение за намаляване на данъка, прието от субдържавно образувание, води до по-големи финансови трансфери в нейна полза, в резултат на начините за изчисляване, използвани за определяне на подлежащите на трансфер суми.

135 Както обаче отбелязва по същество генералният адвокат в точка 109 от заключението си, и обратно на това, което изглежда поддържа Комисията, обстоятелството, че от цялостната преценка на финансовите отношения между централната държава и нейните субдържавни образувания следва, че са налице финансови трансфери от страна на посочената държава към тези образувания, само по себе си не е достатъчно в това си качество като доказателство, че последните не поемат финансовите последици от данъчните мерки, които приемат, и следователно че не се ползват от финансова автономия, при положение че подобни трансфери могат да се основават на съображения, които нямат никаква връзка с посочените данъчни мерки.

136 В делата по главното производство не се оспорва, че правомощията на Territorios Históricos са ограничени по-конкретно от различни принципи, изложени пред Съда, и по-специално от принципа на данъчно хармонизиране.

137 Предвид тези граници е необходимо да се провери дали приетите от Territorios Históricos норми с териториален обхват могат да доведат до скрито компенсиране в области като социалното осигуряване или гарантирането от испанската държава на минимум обществени услуги или дори във функционирането на междуобластния компенсационен фонд, както твърди по-конкретно Комисията. В това отношение следва да се посочи, че последната не е пояснила твърденията си.

138 Накрая, относно довода на Комисията, подчертан в съдебното заседание, че спорните данъчни мерки не се прилагат спрямо всички предприятия или производства в рамките на Territorios Históricos, е достатъчно да се посочи, че същият не може да засегне предходния анализ, тъй като е безспорно, че в съответствие с постановеното от Съда в точка 62 от Решение по дело Португалия/Комисия, посочено по-горе, тези мерки се прилагат спрямо всички предприятия или производства, попадащи в обхвата на компетентност на субдържавното образувание съгласно правилото за разпределяне на данъчната компетентност, установено от държавата и това образувание.

139 Във всеки случай Съдът не следва да се произнася по въпроса дали нормите с териториален обхват, разглеждани в делата по главното производство, представляват държавни помощи по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО. Всъщност такава квалификация предполага установяване, тълкуване и прилагане на релевантното национално право от страна на Съда, както и проверка на фактите, които действия са от компетентността на препращащата юрисдикция, докато Съдът е компетентен само да тълкува понятието за държавна помощ по смисъла на тази разпоредба, за да предостави на посочената юрисдикция критерии, които да ѝ дадат възможност да разреши отнесените към нея спорове.

140 При това положение следва да се направи изводът, че въз основа на разгледаните обстоятелства и на всички останали обстоятелства, които препращащата юрисдикция счете за релевантни, последната следва да провери дали Territorios Históricos поемат политическите и финансови последици от данъчна мярка, приета в границите на предоставените им правомощия.

Извод относно трите критерия, посочени в точка 50 от настоящото решение

141 Преценката дали нормите с териториален обхват, приети от Territorios Históricos, представляват държавна помощ по смисъла на член 87, параграф 1 ЕО, налага да се провери дали тези Territorios Históricos и Баската автономна

област разполагат с достатъчна институционална, процесуална и икономическа автономия, за да се счита, че норма, приета от тези органи в рамките на предоставените им правомощия, има общо приложение за това субдържавно образуване и няма селективен характер по смисъла на понятието за държавна помощ съгласно член 87, параграф 1 ЕО.

142 Тази проверка може да бъде направена едва след предварителен контрол, даващ възможност да се потвърди, че Territorios Históricos и Баската автономна област зачитат границите на своите правомощия, тъй като правилата, свързани по-конкретно с финансовите трансфери, са разработени в зависимост от тези така определени правомощия.

143 Установяването на превишаване на границите на тези правомощия би могло действително да постави под съмнение резултата от анализа, направен на основание член 87, параграф 1 ЕО, при положение че отправната точка при преценката на селективния характер на нормата с общо приложение в субдържавното образуване не би се свеждала непременно до Territorios Históricos и Баската автономна област, а би могла евентуално да обхване цялата испанска територия.

144 Предвид изложените обстоятелства на поставения въпрос следва да се отговори, че член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че при преценката на селективния характер на дадена мярка се взема предвид институционалната, процесуална и икономическа автономия, от която се ползва органът, приел тази мярка. Препращащата юрисдикция, която единствена е компетентна да установи приложимото национално право и да го тълкува, както и да прилага общностното право по отношение на споровете, с които е сезирана, следва да провери дали Territorios Históricos и Баската автономна област се ползват от подобна автономия, последицата от което би била, че нормите, приети в рамките на правомощията, предоставени от Конституцията и от други разпоредби на испанското право в полза на тези субдържавни образувания, няма да имат селективен характер по смисъла на понятието за държавна помощ съгласно член 87, параграф 1 ЕО.

По съдебните разноски

145 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред препращащата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 87, параграф 1 ЕО трябва да се тълкува в смисъл, че при преценката на селективния характер на дадена мярка се взема предвид институционалната, процесуална и икономическа автономия, от която се ползва органът, приел тази мярка. Препращащата юрисдикция, която единствена е компетентна да установи приложимото национално право и да го тълкува, както и да прилага общностното право по отношение на споровете, с които е сезирана, следва да провери дали Territorios Históricos и Баската автономна област се ползват от подобна автономия, последицата от което би била, че нормите, приети в рамките на правомощията, предоставени от испанската конституция от 1978 година и от други разпоредби на испанското право в полза на тези субдържавни образувания, няма да имат селективен характер по смисъла на понятието за държавна помощ съгласно член 87, параграф 1 ЕО.

Подписи